

Софія ГАЙДА

здобувачка освітньо-професійної програми
«Менеджмент», ЗУНУ

ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ ТА СОЦІАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЯК ДЕТЕРМІНАНТИ ФОРМУВАННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ

В умовах турбулентності зовнішнього середовища функціонування та розвиток підприємств відбувається в межах багатовимірної системи ризиків і можливостей. За таких умов традиційні моделі управління втрачають ефективність, що актуалізує потребу у формуванні нових концептуальних підходів до забезпечення конкурентоспроможності. Відтак, ключовими факторами забезпечення конкурентоспроможності підприємств є цифрова трансформація та соціальна відповідальність, які доцільно розглядати як інтегровані чинники стратегічного розвитку підприємств, здатні забезпечити їх адаптивність, інноваційність та стійкість у довгостроковій перспективі.

Цифрова трансформація розглядається як системний процес інтеграції цифрових технологій у всі сфери діяльності підприємства, що спрямований на підвищення ефективності управління, оптимізацію бізнес-процесів та формування нових моделей створення цінності. Використання таких технологій, як штучний інтелект, інтернет речей, аналітика великих даних та автоматизація виробничих і управлінських процесів, забезпечує підвищення операційної результативності, скорочення витрат та покращення якості продукції і послуг [1]. Окрім того, розвиток цифрових платформ і електронної комерції трансформує ринкову поведінку підприємств, відкриваючи доступ до глобальних ринків та формуючи нові формати взаємодії зі споживачами [2].

Поряд із цифровими трансформаційними процесами, соціальна відповідальність є важливим інструментом формування

стійких конкурентних переваг. Вона репрезентує інтеграцію економічних, соціальних та екологічних аспектів у систему стратегічного управління підприємством і забезпечує баланс інтересів основних стейкхолдерів. У сучасних умовах соціальна відповідальність трансформується з додаткового елементу іміджу у стратегічний ресурс конкурентоспроможності, що визначає позиціонування підприємства на ринку та його інвестиційну привабливість.

Реалізація принципів соціальної відповідальності сприяє підвищенню репутації підприємства, зміцненню довіри споживачів та розширенню можливостей залучення інвестицій. Окрім того, соціально відповідальна політика позитивно впливає на ефективність організації через підвищення мотивації персоналу, розвиток інклюзивної корпоративної культури та зниження рівня плинності кадрів.

Важливим аспектом сучасного розвитку підприємств є формування синергетичного ефекту від поєднання цифрової трансформації та соціальної відповідальності. Цифрові технології забезпечують якісно новий рівень прозорості, підзвітності та контролю за реалізацією соціальних і екологічних ініціатив, що підсилює довіру стейкхолдерів і сприяє підвищенню конкурентоспроможності підприємства [3].

Аналіз сучасних наукових підходів дозволяє стверджувати, що інтеграція цифрових та соціально відповідальних практик формує нову якість управління підприємством, що проявляється у підвищенні ефективності бізнес-процесів, розширенні ринкових можливостей, зростанні інноваційного потенціалу та зміцненні конкурентних позицій. Водночас процеси такої інтеграції супроводжуються низкою обмежень, серед яких важливо виокремити: значні інвестиційні витрати, складність інтеграції цифрових і соціальних стратегій, підвищені ризики кібербезпеки.

Враховуючи вище зазначене, вважаємо, що цифрова трансформація та соціальна відповідальність є ключовими елементами сучасної управлінської парадигми, що забезпечують формування стійких конкурентних переваг в умовах нестабільного середовища.

Список використаних джерел:

1. Августин, Р., Демків, І., & Галюлько, Ю. (2025). Інструментарій розвитку соціальної відповідальності суб'єктів сфери споживчих послуг. *Modeling the development of the economic systems*, (3), 62–67. <https://doi.org/10.31891/mdes/2025-17-8>
2. Магиляс Ю. Соціально відповідальний бізнес в умовах цифрової трансформації суспільства. *Аспекти публічного управління*. 2022. Т. 10. № 6. С. 55-60.
3. Сірук О.М. Цифровізація бізнесу та її вплив на конкурентоспроможність суб'єктів господарювання у сфері торгівлі. *Економіка та суспільство*. 2024. Випуск 66. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/4617/4560>